

Dokument na rokovanie

B9-0130/2021 }
B9-0131/2021 }
B9-0132/2021 }
B9-0133/2021 }
B9-0134/2021 }
B9-0135/2021 } RC1

10.2.2021

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 144 ods. 5 a článkom 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B9-0130/2021 (The Left)
B9-0131/2021 (Verts/ALE)
B9-0132/2021 (S&D)
B9-0133/2021 (Renew)
B9-0134/2021 (ECR)
B9-0135/2021 (PPE)

o Rwande: prípad Paula Rusesabaginu
(2021/2543(RSP))

Michael Gahler, David Lega, Sandra Kalniete, David McAllister, Antonio López-Istúriz White, Paulo Rangel, Miriam Lexmann, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Vladimír Bilčík, Inese Vaidere, Vangelis Meimarakis, Michaela Šojdrová, Tomas Tobé, Christian Sagartz, Loránt Vincze, Magdalena Adamowicz, Ivan Štefanec, Janina Ochojska, Eva Maydell, Luděk Niedermayer, Lefteris Christoforou, Jiří Pospíšil,

RC\1224526SK.docx

PE668.992v01-00 }
PE668.993v01-00 }
PE668.994v01-00 }
PE688.995v01-00 }
PE688.996v01-00 }
PE688.997v01-00 } RC1

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Stanislav Polčák, Krzysztof Hetman, Stelios Kypouropoulos, Benoît Lutgen, Maria Walsh, Seán Kelly, Peter Pollák, Romana Tomc, Loucas Fourlas, Tom Vandenkendelaere, Ioan-Rareş Bogdan

v mene skupiny PPE

Kati Piri, Kathleen Van Brempt

v mene skupiny S&D

Hilde Vautmans, Barry Andrews, Andrus Ansip, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Karin Karlsbro, Moritz Körner, Irena Joveva, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka, Nicolae Ştefănuţă, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache

v mene skupiny Renew

Hannah Neumann, Saskia Bricmont, Katrin Langensiepen

v mene skupiny Verts/ALE

Raffaele Fitto, Anna Fotyga, Karol Karski, Alexandr Vondra, Elżbieta Rafalska, Ryszard Czarnecki, Carlo Fidanza, Emmanouil Fragkos, Elżbieta Kruk, Veronika Vrecionová, Jadwiga Wiśniewska, Adam Bielan, Assita Kanko, Bogdan Rzońca, Angel Dzhambazki, Valdemar Tomaševski, Eugen Jurzyca, Witold Jan Waszczykowski

v mene skupiny ECR

Marisa Matias

v mene skupiny The Left

Fabio Massimo Castaldo

Uznesenie Európskeho parlamentu o Rwande: prípad Paula Rusesabaginu (2021/2543(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Rwande,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov,
- so zreteľom na zásady a usmernenia týkajúce sa práva na spravodlivý proces a právnu pomoc v Afrike,
- so zreteľom na Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, ktorý Rwanda ratifikovala v roku 1975,
- so zreteľom na Štandardné minimálne pravidlá OSN pre zaobchádzanie s väzňami (pravidlá Nelsona Mandelu) revidované v roku 2015,
- so zreteľom na deklaráciu z Kampaly o väzenských podmienkach v Afrike,
- so zreteľom na listy Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) z 30. septembra 2020 adresované vládam Rwandy a Spojených arabských emirátov (SAE) o mandátoch osobitného spravodajcu pre mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, pracovnej skupiny pre svojvoľné zadržiavanie, pracovnej skupiny pre násilné alebo nedobrovoľné zmiznutia a osobitného spravodajcu pre podporu a ochranu ľudských práv a základných slobôd v boji proti terorizmu,
- so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
- so zreteľom na výsledok všeobecného pravidelného preskúmania Rwandy z 25. januára 2021 na zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva v Ženeve,
- so zreteľom na akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024,
- so zreteľom na Viedenský dohovor o konzulárnych stykoch z roku 1963,
- so zreteľom na vyhlásenie organizácie Human Rights Watch z 10. septembra 2020 s názvom Rwanda: Rusesabagina nedobrovoľne zmizol,
- so zreteľom na vyhlásenie organizácie Human Rights Watch z 1. februára 2021 s názvom OSN: krajiny poukazujú na porušovanie práv v Rwande,

- so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže prísne mediálne zákony Rwandy, ktoré boli prijaté po genocíde v roku 1994, majú stále nepriaznivé účinky na slobodu prejavu počas úradovania prezidenta Paula Kagameho; keďže vláda zatkla, zadržíava a stíha kritikov a oponentov vlády v politicky motivovaných súdnych procesoch v Rwande a opakovane ohrozuje ďalších ľudí nachádzajúcich sa mimo krajiny, pričom niektorí boli fyzicky napadnutí a dokonca zabíjajú;
- B. keďže Rwanda dostala v rámci globálneho hodnotenia slobody známku 22/100¹ a je klasifikovaná ako „neslobodná“; keďže rwandské represie siahajúce za hranice krajiny sú mimoriadne rozsiahle z hľadiska taktiky, cieľov a geografického dosahu, a zahŕňajú digitálne hrozby, útoky spyvérom, zastrášovanie a obťažovanie rodinných príslušníkov, kontroly pohybu, vydávanie a vraždy; keďže vláda od roku 2014 fyzicky útočila na Rwandánov najmenej v siedmich krajinách;
- C. keďže genocída a občianska vojna v Rwande z roku 1994 aj naďalej negatívne vplyvajú na stabilitu v regióne;
- D. keďže obhajca ľudských práv, belgický občan a rezident USA Paul Rusesabagina, silný kritik prezidenta Paula Kagameho a vládnuceho Rwandského vlasteneckého frontu (RPF), bol 31. augusta 2020 zatknutý v Kigali na základe 13 obvinení vrátane financovania terorizmu, ozbrojenej lúpeže, únosu, podpaľáčstva, pokusu o vraždu, fyzického napadnutia a útoku; keďže štyri z týchto obvinení boli zrušené a zostávajúce obvinenia sa týkajú udalostí, ku ktorým došlo v okrese Nyaruguru v júni 2018 a v okrese Nyamagabe v decembri 2018;
- E. keďže pán Rusesabagina bol počas genocídy v roku 1994 výkonným riaditeľom hotela Mille Collines v Kigali, kde ponúkol prístrešie a ochranu 1 268 Tutsiom a umierneným Hutuom, ktorí utiekali pred vraždením; keďže pán Rusesabagina je medzinárodne uznávaný aktivista v oblasti ľudských práv, ktorého príbeh bol predlohou filmu *Hotel Rwanda*; keďže za tieto obdivuhodné činy bol v roku 2005 ocenený prezidentskou medailou slobody;
- F. keďže pán Rusesabagina v roku 2006 založil politickú stranu PDR-Ihumure a v súčasnosti predsedá Hnutiu za demokratickú zmenu (MRDC), čo je koalícia, ktorej súčasťou je aj strana PDR-Ihumure; keďže Národný oslobodzovací front (FLN), ozbrojené krídlo PDR-Ihumure, sa prihlásil k zodpovednosti za sériu ozbrojených útokov v roku 2018;
- G. keďže 27. augusta 2020 bol pán Rusesabagina násilne prevezený z Dubaja do Kigali za neistých okolností a znovu sa objavil až 31. augusta 2020 v sídle rwandského vyšetrovacieho úradu (RIB); keďže rwandský súd oznámil, že pán Rusesabagina bol zatknutý na medzinárodnom letisku v Kigali, čo je v rozpore so skorším policajným vyjadrením, v ktorom bolo uvedené, že bol zatknutý v rámci medzinárodnej spolupráce;

¹ Podľa správy organizácie Freedom House „Sloboda vo svete v roku 2020“.

keďže orgány Spojených arabských emirátov popierajú akúkoľvek účasť na jeho odovzdaní a následnom zatknutí; keďže zákonné zadržovanie a odovzдание podozrivého z jednej krajiny do druhej na účely trestného konania by sa malo vykonávať v rámci vydávacieho konania pod dohľadom nezávislého súdu;

- H. keďže pánovi Rusesabaginovi bol odopretý prístup k právnomu zástupcovi podľa vlastného výberu; keďže medzinárodným právnikom, ktorých si vybral na obhajobu, je stále odopierané potrebné oprávnenie na jeho zastupovanie;
- I. keďže obžaloba pána Rusesabaginu, spis týkajúci sa prípadu a ďalšie dokumenty potrebné na prípravu jeho obhajoby boli 23. decembra 2020 skonfiškované riaditeľom väznice v Mageragere; keďže riaditeľ tejto väznice bol 8. februára 2021 zadržaný; keďže súdny proces s pánom Rusesabaginom a s ďalšími 19 osobami obvinenými z väzieb na teroristické organizácie bol odložený na 17. februára 2021; keďže oficiálnym dôvodom tohto odkladu je, že rwandská vláda sa nemôže stretnúť so svojim právnym poradcom z dôvodu obmedzení súvisiacich s ochorením COVID-19;
- J. keďže rodina pána Rusesabaginu je mimoriadne znepokojená jeho zdravotným stavom, keďže prekonal rakovinu a trpí kardiovaskulárnym ochorením, z dôvodu ktorého užíva predpísané lieky; keďže lieky, ktoré rodina pána Rusesabaginu poslala diplomatickým balíkom z belgického veľvyslanectva v Rwande, mu údajne nikdy neboli podané; keďže dostáva lieky predpísané rwandským lekárom bez toho, aby vedel, aký druh účinnej látky obsahujú;
1. odsudzuje nedobrovoľné zmiznutie, nezákonné vydanie a väznenie Paula Rusesabaginu v izolácii;
  2. zdôrazňuje, že nedobrovoľné zmiznutie pána Rusesabaginu v období od 27. do 31. augusta 2020 je porušením záväzkov Rwandy vyplývajúcich z Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (články 6 a 9), Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (články 2 a 16) a Všeobecnej deklarácie ľudských práv (článok 9);
  3. pripomína, že vydanie akéhokoľvek podozrivého do inej krajiny by sa malo uskutočniť len na základe vydávacieho konania pod nezávislým dohľadom s cieľom zaručiť zákonnosť žiadosti o vydanie a uistiť sa, že právo podozrivého na spravodlivé súdne konanie je v žiadajúcej krajine plne zaručené;
  4. odsudzuje obmedzovanie základných práv a slobôd rwandskými orgánmi a ich svojvoľné využívanie vyšetrovacej väzby na potlačanie dysentrie bez toho, aby pánovi Rusesabaginovi poskytl minimálne záruky spravodlivého procesu alebo mu umožnili pravidelný kontakt so svojou rodinou;
  5. vyzýva rwandské orgány, aby poskytli úplný a overený opis toho, ako bol pán Rusesabagina zadržaný a prevezený do Kigali; požaduje medzinárodné, nezávislé, transparentné a dôveryhodné vyšetrenie presunu a zatknutia pána Rusesabaginu;

6. vyjadruje hlboké znepokojenie nad porušovaním práv pána Rusesabaginu; naliehavo vyzýva rwandské orgány, aby umožnili pánovi Rusesabaginovi absolvovať spravodlivé a verejné vypočutie príslušným, nezávislým a nestranným súdom a aby sa pritom uplatnili medzinárodné normy v oblasti ľudských práv; pripomína rwandskej vláde jej záväzky v oblasti dodržiavania základných práv vrátane prístupu k spravodlivosti a práva na spravodlivý proces, ako sa ustanovuje v Africkej charte a iných medzinárodných a regionálnych nástrojoch v oblasti ľudských práv, napríklad v Dohode z Cotonou, a najmä v jej článkoch 8 a 96; vyzýva rwandské súdnictvo, aby zaručilo možnosť rýchleho a spravodlivého odvolania pre pána Rusesabaginu, ktoré bude spĺňať normy stanovené rwandským a medzinárodným právom;
7. požaduje, aby sa pánovi Rusesabaginovi umožnili dôverné konzultácie s právnym zástupcom podľa jeho výberu a pravidelný a bezpečný kontakt s rodinou; pripomína rwandským orgánom, že pán Rusesabagina má právo na úplný prístup k obžalobe, spisu a ďalším dokumentom, aby mohol napadnúť zákonnosť svojho zatknutia; pripomína právnu zásadu prezumpcie nevinoty;
8. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zdravotným stavom pána Rusesabaginu, najmä preto, že jeho vystavenie ochoreniu COVID-19 môže vážne ohroziť jeho život; vyzýva rwandskú vládu, aby za každých okolností zaručila fyzickú integritu a dobrý psychický stav pána Rusesabaginu a umožnila mu užívať jeho obvyklé lieky; vyzýva rwandskú vládu, aby umožnila monitorovanie jeho zdravotného stavu lekárom v Belgicku, ako o to požiadal belgický minister zahraničných vecí 4. februára 2021; vyzýva rwandskú vládu, aby ďalej zabezpečila, aby všetci väzni mali prístup k primeranej zdravotnej starostlivosti;
9. odsudzuje politicky motivované súdne procesy, prenasledovanie politických oponentov a prejedkovanie výsledkov súdnych procesov; naliehavo vyzýva rwandské orgány, aby zabezpečili oddelenie administratívnych, legislatívnych a súdnych právomocí, najmä nezávislosť súdnictva; vyzýva Rwandu, aby otvorila svoju politickú sféru a zlepšila dodržiavanie ľudských práv; očakáva, že Rwanda vykoná odporúčania zo všeobecného pravidelného preskúmania krajiny, ktoré uskutočnila Rada pre ľudské práva 25. januára 2021 v Ženeve;
10. vyzýva rwandskú vládu, aby rešpektovala a plne podporovala právo na protest a právo na slobodu prejavu, združovania a zhromažďovania a aby sa nesnažila tieto práva obmedzovať;
11. vyzýva rwandskú vládu, aby ratifikovala Medzinárodný dohovor o ochrane všetkých osôb pred nedobrovoľným zmiznutím a Rímsky štatút s cieľom stať sa členom Medzinárodného trestného súdu; nalieha na Rwandu, aby umožnila Podvýboru OSN pre predchádzanie mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu obnoviť návštevy, vyzýva rwandské orgány, aby urýchlene zrevidovali svoje vyhlásenie, ktoré umožňuje jednotlivcom a mimovládny organizáciám podávať sťažnosti na Africkom súde pre ľudské práva a práva národov, aby toto vyhlásenie obnovili a začali znovu uplatňovať;

12. vyzýva Európsku úniu, aby prijala okamžité opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa vyšetrila zákonnosť zatknutia pána Rusesabaginu a súdneho konania s ním a aby sa vo všetkých fázach tohto procesu dodržiavali jeho práva ako občana EÚ; vyzýva delegáciu EÚ v Rwande, ako aj diplomatické zastupiteľstvá členských štátov, najmä belgické veľvyslanectvo v Rwande, aby monitorovali súdny proces s pánom Rusesabaginom, navštívili ho o väzení a upozorňovali na jeho prípad v rozhovoroch s rwandskými orgánmi;
13. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, Komisiu a osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, aby posilnili dialóg o ľudských právach s Rwandou na najvyššej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby krajina dodržiavala svoje dvojstranné a medzinárodné záväzky; zdôrazňuje, že v rámci medzinárodných rozvojových aktivít v Rwande treba oveľa väčší dôraz klásť na ľudské práva, zásady právneho štátu a transparentnú a vnímavú správu verejných vecí;
14. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie / vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, členským štátom EÚ, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva, generálnemu tajomníkovi OSN, inštitúciám Africkej únie, Východoafrickému spoločenstvu, Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ, Panafrickému parlamentu, obhajcom Paula Rusesabaginu a prezidentovi a parlamentu Rwandy.